

Marktconsultatie
betreffende
Open Science Monitoring en Evaluatie

Colofon

Uitgegeven door:	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
Postadres:	Postbus 93138 2509 AC DEN HAAG
Bezoekadres:	Laan van Nieuw Oost-Indië 300 2593 CE DEN HAAG
Datum:	11 april 2024
Referentie:	2024120

© NWO: Alle rechten voorbehouden

Inhoudsopgave

1. Organisatie en doel van de marktconsultatie	5
1.1 Organisatie	5
1.2 Doelstelling marktconsultatie	5
1.3 Procedure marktconsultatie	6
1.4 Vragen	6
1.5 Contact	6
1.6 Planning	7
1.7 Voorwaarden	7
2 Omschrijving van de opdracht	8
2.1 Aanleiding/Huidige situatie	8
2.2 Aanleiding marktconsultatie	9
2.3 Doel	9
2.4 Gewenst resultaat	10
3. Administratieve voorwaarden	12
3.1 Correspondentie	12
3.2 Taal	12
3.3 Rechten	12
3.4 Vertrouwelijkheid	12
3.5 Aangeleverde gegevens	12
4. Inhoudelijke vragen	13

Inleiding

Dit document betreft de openbare marktconsultatie ten behoeve van een mogelijke (Europese) aanbesteding met betrekking tot de ontwikkeling van een framework en prototype (online) dashboard voor het monitoren en evalueren van open science in Nederland.

Om de juiste keuzes te maken met betrekking tot onder nader de gewenste specificaties en de te volgen aanbestedingsprocedure tracht de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (hierna: NWO) middels deze marktconsultatie meer informatie te verkrijgen over reeds bestaande en bewezen oplossingen in de markt. Het geeft geïnteresseerden de mogelijkheid hun visie te geven over het kader en de haalbaarheid van eventuele oplossingen.

De opbouw van deze marktconsultatie is als volgt:

Hoofdstuk 1 bevat een omschrijving van NWO en het doel van de marktconsultatie. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk de procedure en planning weergegeven en zijn de contactgegevens opgenomen.

In hoofdstuk 2 is een omschrijving van de huidige situatie opgenomen, wordt de aanleiding van de marktconsultatie aangegeven en worden de uitgangspunten voor een toekomstige situatie geschetst.

In hoofdstuk 3 worden de administratieve voorwaarden benoemd.

Hoofdstuk 4 bevat de inhoudelijke vragen die door de deelnemende partijen beantwoord dienen te worden.

1. Organisatie en doel van de marktconsultatie

1.1 Organisatie

NWO, Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek, zet zich in voor een sterk wetenschapsstelsel in Nederland door kwaliteit en vernieuwing in de wetenschap te bevorderen. De overtuiging van NWO is dat wetenschappelijk onderzoek bijdraagt aan onze welvaart en welzijn en in de groeiende behoefte aan kennis voorziet: om maatschappelijke uitdagingen tegemoet te treden, voor economische ontwikkeling en om de wereld beter te begrijpen.

NWO zorgt voor kwaliteit en vernieuwing in de wetenschap en bevordert de impact ervan op de maatschappij. De hoofdtak is het financieren van wetenschappelijk onderzoek aan Nederlandse publieke onderzoeksinstituten, in het bijzonder de universiteiten. NWO richt zich op alle wetenschappelijke disciplines en onderzoeksvelden. De middelen worden ingezet via nationale competitie.

NWO is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) met wettelijk vastgelegde missie en taken en valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van OCW.

Voor meer informatie omtrent de organisatie verwijzen wij u naar www.nwo.nl

Deze marktconsultatie wordt uitgevoerd namens het regieorgaan **Open Science NL**. Open Science NL streeft ernaar dat open science de standaard wordt. Open science is de beweging in de wetenschap die transparantie, samenwerking en toegankelijkheid bevordert. Het doel is om wetenschappelijke kennis, onderzoeksgegevens en methoden vrij beschikbaar te maken. Dit wordt onder andere bereikt door open toegang tot publicaties, het delen van onderzoeksgegevens, gebruik van open-source software, en het betrekken van de gemeenschap in het wetenschappelijk proces. Open science streeft naar een meer inclusieve, collaboratieve en reproduceerbare wetenschappelijke gemeenschap, waarbij de nadruk ligt op het verminderen van barrières en het versnellen van wetenschappelijke ontdekkingen.

Open Science NL werkt aan deze overgang door projecten die deze transitie versnellen te financieren. Daarnaast monitort ze de voortgang, faciliteert kennisdeling en coördineert bestuurlijk overleg, om zo gezamenlijk de landelijke openscience-agenda vorm te geven. De regering heeft hiervoor tot 2031 jaarlijks 20 miljoen euro beschikbaar gesteld. Open Science NL werd in maart 2023 opgericht als regieorgaan van NWO. Een van de eerste belangrijke publicaties van Open Science NL is het [werkprogramma 2024-2025](#), dat op hoofdlijnen de financieringsprogramma's schetst die het Open Science NL in deze twee jaar gaat ontwikkelen.

Voor meer informatie omtrent Open Science NL verwijzen wij u naar <https://www.openscience.nl/>

1.2 Doelstelling marktconsultatie

In voorbereiding op een (Europese) aanbesteding voor de ontwikkeling van framework en prototype dashboard ten behoeve van het monitoren en evalueren van open science wordt door NWO een marktconsultatie uitgevoerd, waarin aan marktpartijen wordt gevraagd om (kosteloos) informatie te verstrekken, die kan helpen bij de voorbereiding van de aanbesteding en het opstellen van de aanbestedingsdocumenten.

Het doel van deze marktconsultatie is:

- belanghebbenden vroegtijdig betrekken bij de inrichting van bovengenoemde aanbesteding c.q. af te sluiten overeenkomst(en);

- de markt te consulteren met betrekking tot het onderzoek naar een framework voor open science monitoring en evaluatie, alsmede de mogelijkheden om een prototype dashboard aan te besteden;
- een beter inzicht te krijgen over welke marktpartijen in staat zijn om aan de integrale (functionele) vraag van de opdrachtgever te kunnen voldoen;
- een inzicht te verkrijgen welke marktpartijen interesse en mogelijkheden hebben om invulling te geven aan de vraagstelling van NWO;
- welke leerpunten marktpartijen vanuit ervaringen met eerdere aanbestedingstrajecten kunnen meegeven;
- welke innovaties er hebben plaatsgevonden (of gaan plaatsvinden) en eventueel toegepast kunnen worden bij NWO.

NWO hoopt op deze wijze een eventuele aanbesteding te organiseren en een overeenkomst af te kunnen sluiten die zo goed mogelijk is afgestemd op de markt.

1.3 Procedure marktconsultatie

Iedere geïnteresseerde partij wordt middels deze marktconsultatie in de gelegenheid gesteld om schriftelijk antwoord te geven op de bijgevoegde vragen volgens het aangeleverde format van de vragenlijst (bijlage 1). Partijen worden verzocht hiertoe de vragenlijst in te vullen en deze uiterlijk op **6 mei 2024, 14.00 uur** via het Mercell platform Source to Contract in te dienen.

Daarnaast wil NWO graag de mogelijkheid behouden om, indien NWO nadere informatie wenst, Partijen op basis van de beantwoording c.q. conclusie op de gestelde vragen, uit te nodigen voor een gesprek. Aan het aantal uit te nodigen Partijen kan een maximum worden gesteld om de lasten voor zowel NWO alsmede de markt te beperken. Partijen die niet worden uitgenodigd voor een gesprek ontvangen een algemeen (anoniem) verslag van de gesprekken die hebben plaatsgevonden.

1.4 Vragen

Mocht u vragen hebben over de documenten betreffende deze marktconsultatie dan wel onvolkomenheden, procedurefouten en/of tegenstrijdigheden constateren, dan dient u, als geïnteresseerde, deze zo spoedig mogelijk doch uiterlijk volgens onderstaande planning schriftelijk middels een bericht in Source to Contract bij NWO kenbaar te maken. NWO tracht de laatste antwoorden op 26 april 2024 aan de vragensteller(s) kenbaar te maken. De antwoorden zullen enkel aan de desbetreffende vragensteller gecommuniceerd worden.

1.5 Contact

De contactpersoon van deze marktconsultatie is de heer Chris Varkevisser.

De marktconsultatie wordt uitgevoerd via het Mercell platform Source to Contract. Dit houdt in dat:

- Het downloaden van documenten die verband houden met deze marktconsultatie via het Mercell platform Source to Contract zal plaatsvinden;
- Het uploaden van alle door de marktpartijen in te dienen documenten zal plaatsvinden via het Mercell platform Source to Contract;
- Alle communicatie plaats zal vinden via de berichtenmodule van het Mercell platform Source to Contract.

Voor een gedetailleerde instructie van het gebruik van het Mercell platform 'Source to Contract' wordt verwezen naar <https://info.mercell.com/nl-nl/support>. Verder is er door het gehele Source to Contract platform een helpfunctie aanwezig. Partijen kunnen dit herkennen aan het symbool "support" rechtsboven.

Bij vragen over de werking van Source to Contract kan Inschrijver contact opnemen met de servicedesk van Mercell via support-nl@mercell.com of +31(0)852084666.

Het is daarbuiten niet toegestaan om met medewerk(st)ers van de betrokken organisatie(s) (en/of andere betrokkenen) over deze marktconsultatie te communiceren.

1.6 Planning

De beoogde planning van deze marktconsultatie is als volgt:

Activiteit	Datum
Publiceren van deze marktconsultatie	11 april 2024
Uiterste termijn voor het stellen van vragen	19 april 2024 uiterlijk 14.00 uur
Versturen antwoorden op gestelde vragen	26 april 2024
Uiterste termijn voor het indienen van de informatie	6 mei 2024 uiterlijk 14.00 uur
Terugkoppeling antwoorden marktconsultatie	Juni 2024

NWO behoudt zich het recht voor de beoogde tijdsplanning te wijzigen. In geval NWO overgaat tot wijziging van de beoogde planning wordt dit naar alle betrokkenen gecommuniceerd. Inschrijvers kunnen geen rechten ontleen aan deze beoogde planning. De in dit (of het gewijzigde) tijdschema genoemde data aangaande het indienen van vragen en het indienen van informatie gelden als fatale termijnen.

Aangezien Source to Contract niet geheel beschikt over de benodigde stappen/fases bij de planning is bovenstaande planning leidend boven die van de op Tendered gepubliceerde planning.

NWO heeft de intentie om na deze marktconsultatie over te gaan tot een aanbestedingstraject. De planning is uiteraard afhankelijk van de uitkomsten van deze marktconsultatie en het hierop volgende aanbestedingstraject (en de te volgen aanbestedingsprocedure). NWO behoudt zich het recht voor géén vervolgstap te starten na deze marktconsultatie.

1.7 Voorwaarden

NWO wenst te benadrukken dat dit document uitsluitend is bestemd voor marktconsultatiedoeleinden. Deelname aan de openbare marktconsultatie is geheel vrijblijvend. Het al dan niet meedoen aan de marktconsultatie en/of (on)volledig beantwoorden van de gestelde vragen heeft dan ook geen consequenties (voor- of nadeel) voor een latere aanbestedingsprocedure.

Deelname aan de marktconsultatie kan niet worden uitgelegd als een aanbod aan NWO. Er kunnen geen rechten ontleend worden aan deze marktconsultatie en uit de informatie die is/wordt verstrekt in deze marktconsultatie. Partijen hebben, in het kader van deze marktconsultatie, geen recht op vergoeding van enigerlei kosten van welke aard dan ook.

Van de consultatie zal na afloop een algemeen verslag worden gemaakt, welke anoniem aan alle deelnemende partijen zal worden verzonden. Commercieel vertrouwelijke informatie en/of bedrijfsinformatie wordt niet in het verslag opgenomen. Daarnaast wordt het algemene verslag als bijlage toegevoegd aan de eventuele toekomstige aanbestedingsdocumenten.

Aan de hand van de uitkomsten van de marktconsultatie zal NWO vervolgens de aanbestedingsstrategie en -procedure gaan bepalen alsmede de aanbestedingsdocumenten opstellen.

Door deel te nemen aan de marktconsultatie gaan partijen onvoorwaardelijk akkoord met alle gestelde voorwaarden en eisen uit dit marktconsultatiedocument.

Publicatie en gegevensuitwisseling met betrekking tot deze Marktconsultatie zal zoveel als mogelijk elektronisch plaatsvinden via Merccell 'Source to Contract'.

2 Omschrijving van de opdracht

2.1 Aanleiding/huidige situatie

Open Science NL is opgericht met als missie de transitie naar open science in Nederland te bevorderen en versnellen met als doel dat open science de norm wordt. Om te meten of bij die transitie de noodzakelijke voortgang wordt geboekt, is een van de vier officiële taken die Open Science NL heeft het monitoren en evalueren van open science.

Dat is belangrijk om de volgende redenen:

- Voortgang meten en bepalen of interventies en beleid effect hebben.
- Verantwoording afleggen.
- Het effectief en efficiënt implementeren van open science praktijken.

Monitoren

Open science staat voor een meer open en participatieve onderzoekspraktijk. Het is een brede beweging, die zich onder meer richt op het openstellen van onderzoeksresultaten. Wetenschappelijke samenwerking wordt bevorderd en de processen van wetenschappelijke kennisproductie, -evaluatie en -communicatie worden ook voor groepen buiten de traditionele wetenschappelijke gemeenschap opengesteld. Open science leidt tot meer impact, zowel voor de wetenschap als voor de maatschappij.

Een monitor dient zich daarom te richten op een breed scala aan wetenschappelijke output (open access publicaties, onderzoeksdata, open software, maar ook andersoortige opengestelde wetenschappelijke resultaten). Open science implementaties vergen een cultuurverandering in de wetenschap. Daarom is het ook belangrijk om de attitudes en het gedrag te monitoren. Hoe kijken onderzoekers en onderzoeksondersteuners aan tegen open science? Welke mechanismen faciliteren open science? Welke barrières worden ondervonden? En wat zijn vervolgens acties die ze ondernemen om open science in hun werkwijze te implementeren? Een ander aspect van het monitoren is het kostenaspect (bijvoorbeeld voor open access publiceren).

Evalueren

Bovenstaande opgeleverde informatie is nuttig voor onder meer beleidsontwikkeling: waar zitten gaten in beleid en hoe kunnen deze vervolgens worden beslecht? Hoe doet Nederland het met het openstellen van wetenschappelijke onderzoeksoutput? En niet onbelangrijk: deze informatie is zeer waardevol voor de bredere discussies rond erkennen en waarderen en dan meer specifiek van open science werkwijzen aan Nederlandse kennisinstellingen.

In de opdracht van Open Science NL, tevens opgenomen in het Werkprogramma 2024-2025, is belegd dat er een project zal worden opgezet voor het monitoren en evalueren van open science.

De huidige situatie

Op dit moment ontbreekt het aan een gecoördineerde nationale aanpak voor het monitoren van de voortgang op verschillende thema's van open science. Het enige dat echt systematisch, maar dan ook alleen bij de universiteiten en NWO, wordt gemeten is de open access output, en dan ook alleen maar wetenschappelijke (peer reviewed) artikelen. De [Netherlands Research Portal](#) (een voortzetting van de NARCIS database) biedt een overzicht van Nederlandse onderzoeksoutput die in universitaire informatiesystemen (CRIS) en institutionele repositories zijn geregistreerd. Dit gaat om publicaties, datasets en software. De [CWTS Leiden Ranking](#) geeft naast allerlei andere indicatoren ook een overzicht van de open access cijfers van instellingen.

Voor wetenschappelijke resultaten anders dan artikelen is op dit moment geen gemeenschappelijk framework voor het meten van bijvoorbeeld 'openheid', 'toegankelijkheid', 'herbruikbaarheid' en 'impact'. Incidenteel zijn er rapportages gemaakt over attitude en gedrag van onderzoekers als het gaat om open science praktijken. De monitor

van de Universiteit Utrecht en het Promovendi Netwerk Nederland (PNN) zijn de meest in het oog springende documenten¹.

2.2 Aanleiding marktconsultatie

Er zijn verschillende perspectieven op het monitoren en evalueren van open science. Met deze marktconsultatie willen we met veld consulteren voor het verder gedetailleerder uitwerken van een aanbesteding.

2.3 Doel

Het doel van deze opdracht is de ontwikkeling van een prototype van een nationale (Nederlandse) open science monitor, dat gestoeld is op een robuust en context-specifiek framework voor het monitoren en evalueren van open science.

De open science monitor moet in elk geval in staat zijn om de open beschikbaarheid te meten van de volgende typen output: open access publicaties (zijnde in elk geval artikelen, preprints, conference proceedings, boeken en boekhoofdstukken), onderzoeksdata en onderzoekssoftware. In een later stadium moet de monitor uitgebreid worden naar beleidsrapporten en andersoortige academische werken. Van belang is dat er rapportages op verschillende organisatieniveaus (granulair) kunnen worden geproduceerd (bijv. financier, kennisinstelling, enz.).

Naast onderzoeksoutput moet ook de implementatie van open science praktijken inzichtelijk worden gemaakt. Hiervoor dienen evaluatiecriteria en -mechanismen (zowel kwantitatief als kwalitatief) te worden opgesteld om de betrokkenheid van onderzoekers bij open science en mogelijke uitdagingen en belemmeringen waarmee zij worden geconfronteerd te identificeren.

Dit project is gericht op de volle breedte van academische disciplines alsook instellingen (dus naast NWO, universiteiten, universitair medische centra, KNAW- en NWO-instituten neemt het project ook de hogescholen mee).

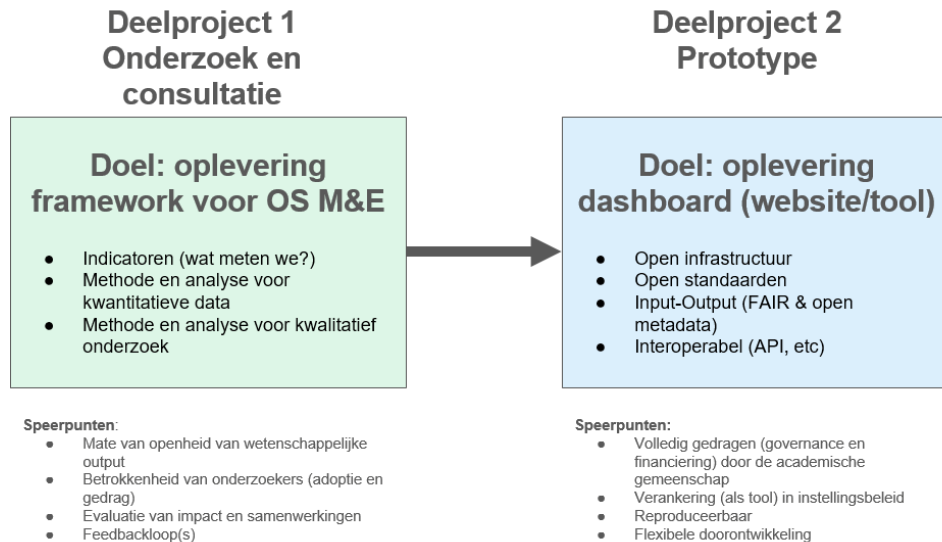
De duur van de opdracht is twee jaar (eind 2024-2026). In deze periode is in elk geval een framework voor het monitoren en evalueren van open science, als ook een prototype van een dashboard opgeleverd voor het inzichtelijk maken van de opgehaalde data.

Het onderstaande overzicht is een schematische weergave van de twee stappen in deze opdracht:

---

¹ UU Open Science Monitor: <https://www.uu.nl/onderzoek/open-science/kennisbank/open-science-monitor>
PNN PhD survey: <https://hetpnn.nl/wp-content/uploads/2023/03/PNN-PhD-survey-report-Criteria-Recognition-and-rewards-Open-science-Career.pdf>

Nationale Open Science Monitoring en Evaluatie

2.4 Gewenst resultaat

In het kader van deze opdracht moeten de volgende zaken worden opgeleverd:

- Als onderdeel van dit project zullen zowel raadplegingen met belanghebbenden op nationaal (koepels UNL, NFU, NWO en KNAW, VH) als internationaal niveau (nationale open science monitoren, uitgevers, bibliotheken en dienstverleners op het terrein van open onderzoeksinformatie) worden gehouden om consensus te bereiken over de context-specifieke open science indicatoren voor het meten van open science.
- Resultaten van de consultatie worden omgezet in een framework voor open science monitoring en – evaluatie. Met daarin meenemend dat met het framework:
  - o leren en strategische besluitvorming wordt ondersteund;
  - o inzicht wordt verkregen in verschillende opties voor en de implicaties van een bepaalde open science activiteit en/of praktijk;
  - o niet alleen resultaten worden gemeten, maar idealiter op termijn ook het gebruik en de effecten van open science.
- Het framework voor de kwalitatieve open science monitoring en -evaluatie biedt een dusdanig kader dat zo inclusief en transparant mogelijk is, en attitudes en gedragingen van onderzoekers op het gebied van open science inzichtelijk maakt. De focus ligt hierbij op:
  - o hoe kijken onderzoekers aan tegen open science? (**attitude**);
  - o hoe en wat brengen onderzoekers in de praktijk als het om open science gaat? (**gedrag**);
  - o wat missen onderzoekers om open science op een goede manier te praktiseren (**gap-analyse**).
- Het framework omvat een evenwichtige set van kwantitatieve en kwalitatieve meetgegevens.
- Kwantitatieve gegevens die als onderdeel van dit project worden gebruikt (**input**) en opgeleverd (**output**), moeten als open beschikbare (meta)data (FAIR en in het publieke domein (CC0-gelicenseerd)) beschikbaar komen.
- Het project levert een werkend prototype op in de vorm van een online dashboard. Werkend volgens open science principes (volledig open source, open data en open standaarden). Dit zal dienend zijn voor een bredere consultatie met het veld, en geeft richting aan eventuele vervolgstappen met belanghebbenden.

- Het project zal aanbevelingen opleveren voor de volgende stappen op weg naar een nationaal Monitoring & Evaluatie-systeem voor open science in Nederland vanaf 2026 en verder.

Deze opdracht omvat niet de volgende zaken:

Het project zou idealiter niet bestaande inspanningen moeten dupliceren, maar verwacht wordt dat de aanvrager zoveel als mogelijk samenwerkt met, voortbouwt en/of aanvult op wat er staat beschreven in paragraaf 2.1.

3. Administratieve voorwaarden

3.1 Correspondentie

De communicatie inzake deze marktconsultatie dient te allen tijde schriftelijke via Source to Contract te geschieden onder vermelding van Open Science Monitoring en Evaluatie.

3.2 Taal

De taal die in deze marktconsultatie zal worden gebruikt is Nederlands.

3.3 Rechten

Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de informatie die wordt verstrekt in de context van deze marktconsultatie. Alle mondelinge en schriftelijke communicatie moet worden gezien als algemene mogelijkheden voor de inkoopprocedure en de aanpak door NWO.

3.4 Vertrouwelijkheid

U dient de door NWO verstrekte informatie in het kader van deze marktconsultatie vertrouwelijk te behandelen. De verplichting tot geheimhouding geldt tevens voor uw medewerkers en de door u in te schakelen derden. NWO zal de verkregen informatie uiteraard ook vertrouwelijk behandelen. Indien gewenst kunnen partijen een geheimhoudingsverklaring ondertekenen.

3.5 Aangeleverde gegevens

Zoals aangegeven kan NWO de uit deze marktconsultatie verkregen informatie gaan gebruiken om de aanbesteding in de markt te gaan zetten. Derhalve worden of zijn alle antwoorden die door marktpartijen worden ingediend bij in het kader van deze marktconsultatie eigendom van NWO. NWO mag derhalve vrijelijk met deze informatie omgaan. NWO stelt het zeer op prijs indien alle vragen worden voorzien van een antwoord.

4. Inhoudelijke vragen

Wij vragen u NWO te informeren over de toegevoegde waarde van uw dienstverlening om in de behoefte van NWO te kunnen voorzien. Uw antwoord op deze vragen geeft inzicht in de positie en aard van uw organisatie en geeft tevens uw toegevoegde waarde voor NWO aan. Wij verzoeken u uw antwoorden op de betreffende vragen beknopt te formuleren.

Wij vragen u NWO te informeren over de toegevoegde waarde van uw dienstverlening om in de behoefte van NWO te kunnen voorzien. Hiervoor willen wij u verzoeken de vragen in bijlage 1 “Questionnaire Marktconsultatie” te beantwoorden. Uw antwoord op deze vragen geeft inzicht in de positie en aard van uw organisatie en geeft tevens uw toegevoegde waarde voor NWO aan. Wij verzoeken u uw antwoorden op de betreffende vragen beknopt te formuleren.